

TABORI, ODPRAVE

Špela Borko

PRVOMAJSKI (NE)TABOR

Prvomajski tabor 2020 se je, kot verjetno veste vsi, ki ne živite ravno na dnu sifona, odvijal v senci protikoronskih ukrepov. Čeprav nekateri ukrepi niso imeli (in v času pisanja prispevka še vedno nimajo) pravega protivirusnega pomena, so vseeno bili razglašeni – skupaj s pripadajočimi kaznimi – in morali smo se jim prilagoditi. Zato smo se napotili v globine snežniških gozdov, daleč od naseljenih krajev. Nekajkrat sem se sama klatila med mogočnimi snežniškimi bukvami. Razen medvedov, lokalnih gozdarjev in vojske nisem srečala dosti živih duš. Bil je precej nenavaden čas, zato nisem našla poguma za solo akcije, sem pa vestno pobirala točke in (precej neuspešno) vzorčila izvire. S koncem aprila pa se je zgodilo nepričakovano: farji so se uprli in odprli cerkve, sledilo je histerično odpiranje države, da se politiki ne bi bilo treba ukvarjati s posvečenimi prestopniki. In smo šli. Nabralo se nas je dovolj, da smo se imeli fino. Prvo noč smo prenočili na priročni jasi blizu Jame v Suhi rebri. Ko je večer že globoko pogle-

dal v kozarec pa šok, dolge luči na neznanem vozilu! Oblečena v podobleko in visoke bosanske volnene štumfe, okrepjena s Škufčevimi zvarci v kozarčku, sem strumno zakorakala ablasti naproti. In se znašla pred puško?! Hitro sem spoznala, da lokalno ablast predstavljata dva lovca, ki sta pričakovala tujce. Ne želim se postaviti v kožo begunca, ki ga sredi noči v gozdu pričaka oboroženec. Kakorkoli, vklopila sem radio Borko in jima povedala o jamah več, kot sta želela slišati, vse dokler nam nista zaželela prav lepega večera. Svarilu pred medvedi sem odmahnila z roko, saj sem vendar v Kočevju odrasla, pa že znam z medvedi! Dogodek je spodbudil večerne debate in jutro je prišlo prehitro.

Naslednji dan smo se odpravili na lov, za jamami seveda. Zbrali smo se na Mašunu in se razdelili v mehurčke. Plan je bil, da pregledamo lidarce nekako v trikotniku Pekl–Grčovec–Mlačica. Z Ester in Ajo smo najprej zakorakale proti eni njihovih »najdenk«, ki se je izkazala za

Blatno jamo ob Zgornji Lenčajski cesti, 200 metrov stran od uradnih koordinat. V njej smo našle več osebkov precej redke postranice iz rodu *Niphargobates*, ki ga je Boris Sket opisal leta 1981, a so kasneje molekularne metode pokazale, da so te nenavadne postranice, ki po vodi hodijo pokončno, v resnici ena izmed linij znotraj rodu *Niphargus*. Danes vemo, da se ožja »žlahta« teh pokončno hodečih zverinic pojavlja v Planinski jami, na Snežniku in v Lukini jami na Hrvaškem. Najverjetneje pa še marsikje vmes, a ker so precej izbirični glede habitata, se moramo biologi potruditi, da jih najdemo.

Sledili so kilometri in kilometri razgibanega snežniškega terena. Vlačenje po mladih smrekah, polnih skritih medvedov, kopica že registriranih jam in NIČ novih jam. Podobno izkušnjo je imela ekipa Beki, Jure in David, ki je našla veliko z listjem zasutih udornic in eno zelo zvito bukev, ki jo je Beki naknadno umorila s preveč gnojila, tako da ni nikoli postala bonsai. Bolje je šlo ekipi Nika, Matevž in Tjaša, ki so rešili ferajnovno čast in našli edino jamo tega dne, Jamo nad Kamrico (36 m dolžine, 28 m globine). Zaključimo lahko, da so lidarce na tem območju ali napaka v podatkih (»brezna« na popolnoma ravnem terenu) ali pa impozantne vrtače/udornice, ki pa jih ni moč oklicati za jame.

Aja je poskrbela za pester zaključek dneva. Cel dan je jamrala, kako še ni videla medveda v živo, in ena kosmata mrcina jo je uslišala. Zagledale smo jo 100 metrov preden smo dosegle avte, kako beži stran od drugih ekip v naš objem. Adrenalin ob prestrašeni in presenetljivo hitri rjavi gmoti je narasel do te mere, da smo se v tek pognale tudi me. Srečanje je minilo brez incidenta.

Iz prvega maja 2020 smo kljub vsem težavam iztisnili en lep članski vikend in eno novo jamo. Prvomajski (ne)tabor zato lahko razglasimo za USPEH. |

Jama nad Kamrico. Foto: Matevž Hreščak

